

PILOTNÍ PROJEKT EVROPSKÉ KOMISE A PROJEKTU OPENAIRE NA PODPORU ZLATÉHO OTEVŘENÉHO PŘÍSTUPU PRO UKONČENÉ PROJEKTY 7. RP - POKYNY PRO ŽADATELE

Český překlad *EC/ OpenAIRE FP7 Post-Grant Open Access Pilot – Application Guidelines*¹, červen 2015

Evropská komise (EK) otevřela prostřednictvím projektu OpenAIRE pilotní fond na podporu zlaté cesty otevřeného přístupu (gold open access) pro ukončené projekty podpořené ze 7. rámcového programu (7. RP). Tento dokument obsahuje pokyny pro žadatele o podporu z *EC Gold Open Access Pilot* (Pilotní projekt zlatého otevřeného přístupu EK, Pilotní projekt, Pilot).

Díky doporučení EK *Towards better access to scientific information: Boosting the benefits of public investments in research*² a *Commission recommendation access to and preservation of scientific information*³ ze dne 17. července 2012 vzešla otázka, zda budou moci být refundovány publikační poplatky také po skončení grantové dohody. Pilotní projekt na podporu otevřeného publikování v ukončených projektech ze 7. RP reaguje na tuto potřebu. Pilotní projekt zlatého otevřeného přístupu je tedy doplňkovým nástrojem, jak zlepšit přístup k výsledkům výzkumu z projektů podpořených 7. RP, přičemž nezasahuje do volby autorů, jakým způsobem zajistí otevřený přístup ke svým publikacím.

Pilotní projekt zlatého otevřeného přístupu vznikl v rámci projektu *OpenAIRE2020* (H2020-EINFRA-2014-1, 643410) v souladu s infrastrukturou otevřeného přístupu a podpůrných sítí, které projekt OpenAIRE buduje. Současný pilotní projekt by neměl být zaměřován s předchozím projektem EK *Open Access Pilot FP7*, spuštěným v srpnu 2008 a zaměřeným na zelenou cestu otevřeného přístupu.

Následující kapitoly vysvětlují podmínky žádosti o refundaci poplatků za recenzované publikace, které vzešly z ukončených projektů 7. RP.

Na základě získaných zkušeností budou podmínky pilotního projektu na začátku roku 2016 podrobeny přezkoumání, zda naplňují dané cíle projektu.

¹ <https://www.openaire.eu/fp7-gold-oa-pilot-policy-guidelines/document-details>

² http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/era-communication-towards-better-access-to-scientific-information_en.pdf

³ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/node/66216>

1| ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PILOTNÍHO PROJEKTU ZLATÉHO OTEVŘENÉHO PŘÍSTUPU

1. Evropská komise poskytne čtyři (4) miliony eur na podporu otevřeně přístupných publikací vzešlých z projektů 7. RP, od jejichž ukončení uplynulo maximálně dva roky v době, kdy je žádáno o dotaci z pilotního fondu⁴.
2. Pouze publikace, které jsou fakturovány po ukončení projektu, a jsou proto neuznatelné k refundování z rozpočtu projektu, budou považovány za způsobilé pro poskytnutí dotace v rámci Pilotního projektu.
3. Financovány budou pouze ty projekty, které jsou uvedeny v databázi 7. RP CORDIS. V případě, že požádají o dotaci projekty financované EU, které nejsou v této databázi, bude způsobilost ověřována Evropskou komisí (Generálním ředitelstvím pro Komunikační sítě, obsah a technologie - DG CONNECT).
4. Z fondu lze finančně podpořit maximálně tři (3) vědecké publikace jednoho projektu 7. RP, pokud splňují technické požadavky popsané níže. Budou podpořeny vědecké články, knihy, kapitoly v knihách a konferenční příspěvky. Datové a softwarové články jsou z hlediska Pilotního projektu taktéž považovány za vědecké články.
5. Na adrese <http://goldoa-pilot.openaire.eu/> je dostupný centrální systém pro podávání žádostí a monitoring pro vědce způsobilých projektů 7. RP. Žádosti budou zpracovány podle pořadí, jak byly vloženy do systému. Žádosti mohou být zadány přímo samotnými vědci, anebo lépe zprostředkovaně např. knihovnou nebo oddělením vědy, které je schopno předem ověřit, zda publikace může získat dotaci. V případě, že o dotaci požádá přímo vědec, bude způsobilost a fakturace centrálně vyřízena projektem OpenAIRE.
6. Pilotní projekt poběží do vyčerpání financí, ale ne déle než dva roky, tedy do konce dubna 2017. Zpráva o využívání fondu bude dostupná v pravidelných intervalech.

⁴ Vzhledem k tomu, že projekt OpenAIRE2020 byl oficiálně spuštěn 1. ledna 2015, bude způsobilost projektů 7. RP hodnocena s určitou mírou flexibility, především u těch projektů, které byly dokončeny mezi 1. lednem a 30. dubnem 2013.

2| TECHNICKÉ POŽADAVKY NA DOTOVANÉ PUBLIKACE

Pro získání dotace musí publikace splňovat následující podmínky:

1. Za způsobilé pro poskytnutí dotace v rámci Pilotu jsou považovány pouze recenzované publikace. V některých případech může být vyžádáno doložení recenzního řízení.
2. Podpořené publikace musí být dostupné pod otevřenou licenci, nejlépe pod veřejnými licencemi Creative Commons CC-BY nebo CC-BY-SA. Během prvního roku trvání Pilotu bude ve výjimečných případech pro monografie akceptováno použití licence CC-BY-NC.
3. Dotované publikaci musí být přidělen identifikátor DOI nebo jiný ekvivalentní persistentní identifikátor ideálně ve chvíli, kdy je publikace přijata k publikování. V každém případě musí mít publikace přidělen identifikátor nejpozději před zaplacením faktury.
4. Publikovaná verze dotované publikace musí být zpřístupněna vydavatelem ve formátu PDF/A. Podporovány jsou i další formáty, které umožňují lepší využití textu a techniky datového vytěžování (data mining), např. XML nebo HTML.
5. Jakmile jsou práce publikovány, musí být plné texty uloženy ve formátu PDF/A (včetně jejich ekvivalentů podporujících vytěžování textu a dat⁵) do repozitáře *Zenodo*⁶, nebo do jakéhokoli jiného *repozitáře přizpůsobeného pravidlům OpenAIRE*⁷. Pokud je to možné, plný text by měl do repozitáře přizpůsobeného pravidlům OpenAIRE uložit vydavatel, uložení však může zajistit samotný autor nebo jeho domovská instituce.
6. Informace o licenčních podmínkách musí být součástí metadat popisujících uloženou publikaci⁸.
7. Publikace musí obsahovat informaci o způsobu zpřístupnění výzkumných materiálů, o něž se publikace opírá (výzkumná data, vzorky nebo modely).
8. V dotovaných publikacích musí být zmíněn originální projekt 7. RP podle pravidel modelové grantové smlouvy 7. RP. Dále může být uvedena informace o dotaci na zajištění otevřeného přístupu k publikaci. Informace o dotaci musí být obsažena v bibliografických metadatech uložené publikace.

⁵ Minimálně jeden další formát, který umožňuje vytěžování textu a dat (např. XML), musí být uložen.

⁶ <http://www.zenodo.org>

⁷ <https://www.openaire.eu/participate/deposit/idrepos>

⁸ V technickém průvodci bude vysvětleno, jak tuto informaci formulovat.

3 | DOPLŇUJÍCÍ DOTAČNÍ PODMÍNKY

1. 2,000 eur je maximální výše podpory na pokrytí publikačních poplatků (tzv. article processing charges, APCs) spojených s vydáním výzkumného článku, kapitoly v knize nebo konferenčního příspěvku. Na publikování monografie v otevřeném režimu bude alokováno maximálně 6,000 eur. Výše dotace se vztahuje na celkovou fakturovanou částku, tedy včetně DPH, je-li účtována.
2. Maximální výše dotace 2000 eur bude poskytnuta pouze článkům publikovaným v plně otevřených časopisech. Články vydané v hybridních časopisech (tj. v předplácených časopisech, které zároveň nabízejí jednotlivým článkům možnost otevřeného zpřístupnění po zaplacení APCs) nebudou Pilotem podporovány.
3. Na podporu publikování vědeckých článků v otevřených časopisech, které neúčtují publikační poplatky a které současně splňují technické požadavky popsané výše, je navržen alternativní schvalovací mechanismus, ekvivalentní k dotování publikačních poplatků (APCs). Nastavení pravidel tohoto alternativního modelu proběhne během prvních měsíců Pilotu a s jeho implementací se počítá po revizi této politiky na začátku roku 2016.
4. Další poplatky, např. za vyšší počet stran, barevné provedení aj., nejsou předmětem dotace.
5. Z důvodu zajištění kvality budou za způsobilé považovány pouze časopisy indexované ve standardních databázích, např. Directory of Open Access Journals (DOAJ), Scopus, Web of Science nebo PubMed. U nově vzniklých časopisů, které ještě nejsou zahrnuty v těchto databázích, musí vydavatel poskytovat na svých webových stránkách detailní popis recenzního řízení.
6. V případě, že je výstup financován více poskytovateli, měli by se o dotaci na publikování podělit rovnocenně. Detaily a příklady, jak zvládnout proces spolufinancování, budou součástí dodatku tohoto dokumentu.
7. Dotace z Pilotního projektu zlatého otevřeného přístupu bude sloužit výhradně k zaplacení publikačních poplatků (APCs) vydavateli, nikoliv k pokrytí výdajů na zaměstnance nebo k rozvoji interního institucionálního systému. Další detaily k fakturování budou taktéž součástí výše zmíněného technického dodatku těchto pokynů.